

**De zorg van God (5)
Yoga: misleiding uit het Oosten
Interview auteurs 'Ontdek het Leven'
De echte werkelijkheid binnen het
christelijk onderwijs**

Overzicht artikelen

Vooraf	2
De echte werkelijkheid binnen het christelijk onderwijs	3
Interview auteurs godsdienstmethode 'Ontdek het Leven'	6
De zorg van God (5)	7
Yoga: misleiding uit het Oosten	10
Kort nieuws	14

Vooraf...

In het boek Genesis stelt God ons aan om te heersen over de gehele aarde. Ook het zendingsbevel geldt voor de gehele aarde en niet voor een bepaald deel. Dan zit ik met de volgende vraag. Waarom doen de gelovigen, alsof hun neus bloedt, als het gaat om het voortbestaan van het christelijk onderwijs dat decennia lang door aanvallen zwaar onder druk ligt? Is het Gods bedoeling, dat wij ons afzijdig houden of moeten wij elkaar mobiliseren?

Bijbel & Onderwijs heeft daarom een serieuze taak op zich genomen om zich te richten op dat onderwijs. Dat wordt B&O niet altijd in dank afgenomen, maar de tijd dringt tot spoed en de aanvallen op alles wat christelijk is, worden met de dag groter! Denk daarbij eens aan de theïstische evolutie die recent binnen het christelijk onderwijs de aandacht krijgt. Wat zinvol is de nieuwe folder met de duidelijke titel: *De spotters van de laatste dagen*. De subtitel is *De ontkenning van schepping en zondvloed*.

Het lijkt erop dat veel mensen tegenwoordig geneigd zijn om zich afzijdig te houden. Ze laten dan de aanvallen van de boze op het christelijk erfgoed langs zich heen gaan. Inmiddels draait de 24-uurs economie op volle toeren en vaak moeten beide ouders werken om de maandelijkse lasten te kunnen betalen. Veel werkgevers misbruiken deze tijd en eisen veel van hun werknemers: altijd meer, altijd beter . . . Carrière, beter gezegd werk houden, is tegenwoordig het motto.

De tijd dringt tot spoed

Daar past Bijbels denken niet in thuis. Het gaat doorgaans dan om posities en belangenverstrengelingen, het zoeken van consensus en compromissen. Het geeft het bekende beeld van water bij de wijn doen, zodat er na verloop van tijd een smakeloos aftreksel overblijft. Het komt er dan op neer dat het Woord van God niet meer genoemd wordt en zeker niet meer als uitgangspunt genomen wordt.

Rekenden de machthebbers in de tijd van Elia of in de tijd van de eerste christengemeenten met Gods Woord? Nee, maar de gelovigen volhardden onder zware vervolgingen met het volbrengen van hun taak, waarvoor de Here hen op deze aarde had gesteld. Het gaat niet om carrière maken of om een hoge positie innemen, maar om zich te laten leiden door het Woord dat ons richtsnoer en onze leidraad is. De Here Jezus die dat Woord centraal stelde, als Heer volgen, is het doel. Daarom bent u zonodig voor uw kind dat het grootste deel van de dag op school is. Gaat u na waarmee het in aanraking komt, want uw verantwoordelijkheid is groot. Daarnaast bent u nodig voor een vereniging als B&O, zodat ze haar werk kan uitbouwen.

U wens ik, ook namens het bestuur, Gods zegen.

T.H. Ligtenberg

De heer Erick Ligtenberg is docent bij het voortgezet onderwijs

De echte werkelijkheid binnen het christelijk onderwijs

Christelijk onderwijs: Zoeken naar de ziel

Inleiding

In mijn boekenkast heb ik een boek staan dat gaat over het leven van de schoolmeester en kinderboekenschrijver W.G. van de Hulst. Dat boek heet *Zoeken naar de ziel*¹. Naar mijn overtuiging is in deze titel het diepste ideaal van Van de Hulst uitgedrukt. Hij zocht als begenadigd verteller achter de lessenaar in de klas én in zijn schrijfstoel thuis naar de ziel van het kind en het wezen der dingen. Niet alleen in zijn vele kinderboeken en zijn kinderbijbel maar ook in zijn pedagogische werken, zoals *Het Vertellen*, *Stille dingen* en *Om het kind*, ging het hem hierom. Uiteraard ging het hem hierbij om de gehele mens naar ziel, geest en lichaam, maar de kern van de mens is daarbij zijn ziel. Naar mijn overtuiging moet dit ideaal van Van de Hulst ook het ideaal van elke christelijke onderwijzer of leraar zijn. Onderwijs is zoeken naar de ziel. In dit artikel wil ik dit onderwijsideaal woorden geven op een viertal vlakken.

1. De school als gemeenschap

Een school is geen leerfabriek: een school is een gemeenschap rond een ideaal. Vele christelijke scholen zijn uit de schoolstrijd in de late negentiende en vroege twintigste eeuw voortgekomen. Ouders en onderwijzers hadden letterlijk alles over voor hun ideaal van christelijk onderwijs. In de archieven van de School met den Bijbel van Nieuw-Lekkerland kwam ik een jaarrekening tegen van deze school, waaruit bleek dat de wedde van de bovenmeester gedurende de eerste jaren de somma van nul gulden bedroeg. Het christelijk onderwijs was deze prijs waard! Gelukkig hebben veel scholen nog iets van dit oude ideaal vastgehouden.

Helaas zijn er ook veel scholen waar van dit ideaal heel weinig meer bewaard is. Vaak weten leerlingen zelf niet eens dat ze op een christelijke school zitten. Het woord 'christelijk' is dan een naam op de gevel geworden. Het gevolg hiervan was dat er reformatorische, vrijgemaakte en evangelische scholen ontstonden. Dit had wel mede als gevolg dat het gewone christelijk onderwijs nog sneller seculariseerde dan het al deed. Hierdoor werd de kritiek van de linkse en liberale partijen op artikel 23 van de Grondwet

alleen maar gevoed. Waarom zou je christelijk onderwijs laten voortbestaan, als het niet christelijk is?

Een christelijke school zal alleen bestaansrecht hebben, als ze ook werkelijk christelijk is. Daarom moeten de directeur en de onderwijzers of leraren werkelijk innerlijk overtuigd zijn van het christelijke geloof. Voor leerlingen kan dit anders liggen: veel christelijke scholen hadden en hebben alle kinderen uit het dorp op school zitten en dat is prima zolang Christus en het Woord het fundament van de school zijn.

De christelijke school staat vandaag voor een zware opgave. Zij moet van binnenuit haar eigen identiteit voeden en uitdragen. Tegelijk moet zij zich verhouden tot de overheid en de onderwijsinspectie. Voortdurend komen er nieuwe eisen en regels op de scholen af: denk aan de verplichte cito-toets, de zeer uitvoerige leerlingvolgsystemen en het opbrengstgerichte leren. Deze nieuwe eisen staan niet op zichzelf, maar zijn deel van een tijdgeest van zielloze kenniseconomie. Hoe ga je daarmee als christelijke school om? Ik ben van mening dat we ons zo in bochten wringen om hieraan tegemoet te komen, dat we ons moeten gaan afvragen of we dit wel echt willen? Misschien moet er maar eens een nieuwe schoolstrijd komen om werkelijke vrijheid van onderwijs.

¹ Daan van der Kaaden, *Zoeken naar de ziel. Leven en werk van W.G. van de Hulst*, Nijkerk, 1994.

Misschien zijn we ook wel veel te bescheiden en kan er veel meer dan we zelf vaak denken! Of moeten we het voorbeeld van de Vrije Scholen volgen, met hun gedeeltelijke eigen financiering en veel grotere innerlijke vrijheid?

Hoe dan ook het bestuur en de directie moeten de basis leggen voor een werkelijk christelijke school. Pas dan kan de leraar vanuit christelijk licht zijn klas inwiden in de werkelijkheid².

2. De leraar

Dat wat er in een klas gebeurt, is een mysterie. Leraar, leerling en werkelijkheid (ik heb een hekel aan het droge woord 'lesstof!') vormen tezamen de alchemie van het klasgebeuren. In het klaslokaal gebeurt 'het'. En 'het' is dan een bijna onontwarbaar geheel van een leraar die lesgeeft met heel zijn hebben en houden, een groep leerlingen die een geheel vormen van individuele levensgeschiedenissen en de werkelijkheid waarover lesgegeven wordt.

Binnen dat geheel is de leraar zeer belangrijk. Zonder hem gebeurt er niets. Hij geeft aan de kinderen les over de werkelijkheid. Hij staat daar niet blanco, maar zijn hele levensgeschiedenis weerspiegelt zich in hem. Voor de klas is hij in wezen naakt. Toneelspelen is in het onderwijs onmogelijk. Dat geldt heel ons wezen, ook naar zijn religieuze aspect. De kinderen voelen of het echt is wat je zegt over God. Ze vatten feilloos of je ook leeft naar wat je zegt. Als je het hebt over Gods liefde, maar je hebt zelf de liefde niet, dan zijn je woorden weinig waard. Daarom is het onderwijs een zeer confronterende spiegel voor de leraar. Hij kan zich niet verschuilen, maar moet altijd in de spiegel kijken: wie ben ik voor God en de kinderen?

“ Als de leerkracht leven kan in de genade Gods of daar voortdurend naar zoekt, dan kan hij ook werkelijk de ziel van de kinderen zoeken. ”

² Zie uitvoeriger over deze onderwijsvisie mijn boeken *Meesterschap in spiegelbeeld*, Gouda, 2007; *Besloten tuin*, Gouda, 2011 en *Het Grote Huis*, Apeldoorn, 2013. Zie voor mijn achterliggende wetenschapsvisie *Geschiedenis bij de Bron*, Sliedrecht, 1997.

Maar als hij leven kan en mag in de genade Gods of daar voortdurend naar zoekt, dan kan hij ook werkelijk de ziel van de kinderen zoeken. Dan is hij een pedagoog in de geest van Christus: liefdevol, gestreng, barmhartig en vergevingsgezind. Deze algemene christelijke pedagogiek lijkt op die van het openbare onderwijs. Daar zijn ook zeer liefdevolle onderwijzers. Maar wat zij niet weten, weten wij wel: die liefde hebben ze niet van zichzelf, maar is gave van God die nog gelaten is in deze wereld. Die liefde zou hen en ook ons moeten uitdrijven naar God.

3. De leerling

Het gaat in het onderwijs uiteindelijk om de vorming van de ziel van het kind. Hierin is alle onderwijs van gymnastiek tot rekenen besloten. Nooit mag het ons gaan om louter instrumentele informatieverschaffing of vaardighedenoefening. Altijd moet het gaan om het kind als een volledige persoon. We moeten ons niet richten op het klaarstomen van de kinderen voor de kenniseconomie of een carrière. Het moet gaan om de opbloei van hun ziel en hun hoge taak in het leven (en daar hoort zeker ook het goed recht van het verdienen van een eerlijk salaris bij!).

Als we daarover spreken in de klas – bij welk vak dan ook – dan kunnen we de kinderen leren dat het onderwijs hen voorbereidt op een leven voor het aangezicht Gods, tot lof van God en tot zegen van de naaste. Elk beroep of vak of ambt moet daarop gericht zijn en dan mag ook een ieder zijn brood daarmee op een eerlijke manier verdienen, maar dat is in zekere zin minder belangrijk.

Ieder kind heeft bepaalde gaven van God gekregen. Daarom moeten we ook alle didactische hulpmiddelen aangrijpen om de kinderen te doen opbloeien. In dat licht is er ook christelijke didactiek. Zoals Christus ieder mens die Hij ontmoette werkelijk zo aansprak dat hij Hem kon verstaan, zo moeten wij verstaanbaar zijn voor al onze leerlingen. Dat ook seculiere didactici heel goede leermeesters kunnen zijn, komt omdat ook zij door God zijn geschapen met talenten die Hij hun royaal schonk!

Ik zie in veel onderwijs een enorme stress en druk onder leraren die hun leerlingen naar de cito of het examen jagen. Ook al is dat zeer begrijpelijk en is er deels niet aan te ontkomen, toch moeten we ons altijd realiseren dat de dingen die de kinderen werkelijk bij je leren en nooit vergeten de dingen zijn die op een ander vlak liggen. Dat zijn de 'gouden momenten' waar de pedagoog Ter Horst over sprak. Dat zijn de momenten dat het kind in jouw ziel en jij in zijn ziel kijkt. Om minder mag het niet gaan!

4. De werkelijkheid

Wat mij verbaast, is dat in veel christelijk onderwijs naast de Bijbelles of de dagopening en de kerstviering er verder 'gewoon wordt lesgegeven'. Volgens mij gaat het echter in het christelijk onderwijs om een andere kijk op de werkelijkheid in zijn geheel. De wereld is voor ons niet zomaar een neutraal ding dat we objectief bestuderen, maar zij is schepping Gods. Elk vak belicht een facet van Gods wonderde schepping. We openen in ons lokaal vensters op Gods wereld. Dat hoeft niet elke les of op een geforceerde manier, maar dat kan wel regelmatig en op een subtiele wijze worden nagestreefd.

Laat de kinderen stil worden van wat de natuur ons toont aan Zijn gaven. Laten we ons verwonderen over de sterren aan de hemel of stilstaan bij Gods hand over de geschiedenis. God schiep ook de rekenkundige orde, maat en getal en dragen de woorden uit onze taal niet het geheim van hun wezen vaak in zich? Zijn muziek en tekenen niet scheppingsgaven van God tot lof van Hem gemaakt? Ik bespeur onder leraren nogal eens een enorme verlegenheid of soms zelfs ook onwil om werkelijk vanuit een christelijk wereldbeeld les te geven.

“ **Zoals Christus ieder mens die Hij ontmoette werkelijk zo aansprak dat hij Hem kon verstaan, zo moeten wij verstaanbaar zijn voor al onze leerlingen.** ”

Gelukkig zijn er ook hele mooie voorbeelden. Van lessen die werkelijk vensters op God zijn. Naar mijn overtuiging is er voor een werkelijke kerstening van het christelijk onderwijs juist op dit vakinhoudelijke vlak veel te winnen. Juist dan kun je – vanuit de algemene christelijke pedagogische en didactische bedding - werkelijk christelijk onderwijs geven. De werkelijkheid draagt in alles wat goed is nog steeds Gods signatuur.

Conclusie

Het is mijn diepe wens dat we meer en meer terug gaan naar de kern en het wezen van het christelijk onderwijs - de kinderen inwijden in God en in Gods schepping - en dat we daar desnoods een nieuwe schoolstrijd voor over moeten hebben. Zo niet, dan raken we de kinderen misschien wel kwijt aan de dominante, seculiere cultuur die een grote aantrekkingskracht op hen uitoefent. Laten we daarom vanuit onze ziel en voor het aangezicht Gods de stille dingen om het kind vertellen! ■

Dr. Ewald Mackay

Ewald Mackay (1964), is docent cuma, geschiedenis en filosofie aan de Driestar Hogeschool te Gouda. Zie voor zijn publicaties ewaldmackay.nl.

DOORDENKER:

Misschien moet er maar eens een nieuwe schoolstrijd komen om werkelijke vrijheid van onderwijs.

Godsdienstmethode Ontdek het Leven

Interview auteurs godsdienstmethode 'Ontdek het Leven'

In het vorige magazine besteedden we reeds aandacht aan de nieuwe godsdienstmethode voor het vmbo, die in samenwerking met B&O wordt uitgegeven. In dit nummer een interview met de auteurs van deze methode: Siegfried Woudstra en Lars Doorduijn.

Hoe zijn jullie ertoe gekomen om in deze tijd een godsdienstmethode te schrijven voor het VMBO?

Siegfried begint te vertellen: "Er kwamen drie factoren bij elkaar. Ik ken B&O al een tijdje en daarvoor ook de 'Bijbel in de Basis'. Een mooie methode, alleen merkte ik wel dat deze voor de vmbo-school waar ik godsdienst gaf, minder geschikt was. Daarbij had ik zelf een en ander aan lesmateriaal ontwikkeld en uit het werkveld kwam steeds vaker de vraag naar een modernere, maar wel een duidelijk Bijbelse methode. Toen de vraag vanuit B&O kwam om een nieuwe vmbo-methode te ontwikkelen, zijn Lars en ik aan het (her)schrijven gegaan."

Wat is de betrokkenheid van B&O hierbij?

Siegfried vervolgt: "Vanuit het veld hebben verschillende docenten, die tevens betrokken zijn bij B&O, kritisch gekeken naar deze methode. Als auteurs hebben we heldere verbeterpunten meegekregen en ook doorgevoerd. De expertise van B&O, mijn ervaring uit het veld en de heldere didactiek van Het Onderwijsbedrijf was een unieke basis. De goede samenwerking met B&O heeft geresulteerd in deze nieuwe methode 'Ontdek het Leven'."

Hoe verhoudt deze methode zich met de Bijbel en de leefwereld van de vmbo-leerling?

"De methode *Ontdek het Leven* bestaat uit een doorgaand lesplan voor vier leerjaren," vertelt Lars. "Door de hele methode heen, trekken we vanuit de Bijbel lijnen naar het heden. Vanuit de praktijk hebben we gezien, dat steeds meer leerlingen niet weten hoe bijvoorbeeld het jodendom, christendom en de Bijbel zijn ontstaan. Ook hebben leerlingen het steeds vaker nodig te leren hoe zij de Bijbel moeten lezen. Daarom besteden we hier in het boek van leerjaar 1 aandacht aan."

Siegfried vult aan: "Leerjaar 2 gaat over het Oude Testament en het ontstaan van het volk Israël en hoe vanuit dit nageslacht de Verlosser van de wereld, Jezus Christus, geboren werd. Leerjaar 3 gaat over het Nieuwe Testament en in het bijzonder over God de Vader, de Here Jezus, het werk van de Heilige Geest en het ontstaan van de kerk met onder andere de zendingsreizen van Paulus. Leerjaar 4 is een praktisch jaar, waar de leerlingen vooral zelf aan de slag gaan rondom Bijbelse thema's, ethiek en religieuze stromingen. Leerlingen hebben hier in hun vervolgopleiding en hun latere werkomgeving veel aan."

Kunt u voorbeelden noemen hoe deze methode zich onderscheidt van andere vmbo-godsdienstmethodes?

Lars noemt enkele voorbeelden: "De methode is een leerboek en werkboek in één. Gaandeweg wordt het boek steeds meer het persoonlijke boek van de leerling. Er staan leuke en gevarieerde verwerkingsopdrachten in. Ook hebben we ervoor gekozen om de huiswerkopdrachten te integreren in het boek. Uit de praktijk merken we, dat leerlingen het leuk vinden om de boeken te bewaren. Alle boeken zijn in kleur uitgevoerd met schitterende foto's en illustraties."

Is er ondersteuning voor de godsdienstdocent van deze methode?

"Jazeker. We hebben een aparte docentenhandleiding erbij ontwikkeld," aldus Lars. "Hierin staan de opdrachten met de bijbehorende antwoorden, achtergrondinformatie, didactische tips en extra differentiatieopdrachten voor leerlingen

die een hoger niveau in de klas hebben en een extra uitdaging leuk vinden. Daarnaast wordt er standaard een cd-rom meegeleverd. Hierop staat een powerpoint met antwoorden van het leerlingboek en voorbeelden van proefwerken en repetities. De docent staat met deze methode goed voorbereid voor de klas."

Hoe kan deze godsdienstmethode een bijdrage leveren aan de identiteit van de christelijke school?

"Ontdek het Leven is een godsdienstmethode die uitgaat van de Bijbel als Gods Woord en Jezus Christus als Verlosser en Here van de mensen die in Hem geloven," antwoordt Siegfried."

“ **Leerlingen leren dat de geschiedenis niet zomaar een geschiedenis is, maar de heilsgeschiedenis van de Schepper.** ”

De leerlingen leren door de methode heen dat de geschiedenis niet zomaar een geschiedenis is, maar de heilsgeschiedenis van de Schepper. Op deze manier is de methode vanuit Bijbels en christelijk oogpunt geschreven en levert mede een bijdrage aan de christelijke identiteit van de school. ■

Lars Doorduyn komt uit het onderwijs en heeft Het Onderwijsbedrijf opgericht waarbij hij trainingen geeft voor pabo's, basisscholen en middelbare scholen over het thema 'Orde en duidelijkheid in de klas'.

Siegfried Woudstra is 10 jaar docent godsdienst geweest op het vmbo, is Bijbelleraar en auteur van diverse boeken.

Meer informatie op www.ontdeketleven.nl.

U kunt ook de folder of een presentexemplaar via de webshop van B&O aanvragen. www.bijbelenonderwijs.nl

De zorg van God (5)

Wat heeft U in Uw hand?

De vorige keer vroegen we dat aan Maria van Bethanië. Een teken van haar alles overstijgende liefde voor haar Heer.

Maria → een albasten fles met zuivere narduszalf
→ aanbidding

Nu mogen we deze vraag stellen aan Hem, Die ons zo dierbaar is, met Wie niemand te vergelijken is, de Heere Jezus. In Zacharia 13:6 vinden we profetisch van de Heere Jezus geschreven, als Hem gevraagd wordt: "Wat betekenen deze wonden aan uw handen?" Zijn antwoord: "Dat ik geslagen ben in het huis van hen die mij liefhebben."

Wat er gebeurde op Golgotha, is *de vervulling van de profetische woorden* van Psalm 22:17: "Zij hebben mijn handen en mijn voeten doorboord."

Toen de soldaten de Heere Jezus de spijkers door Zijn handen sloegen, sprak Hij: "Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen" Lukas 23:33,34.

Kunt u het zich voorstellen? Terwijl de soldaten die spijkers door Zijn handen sloegen, vroeg Hij voor hen om vergeving. Ook dat is *de vervulling van het profetische woord* van Jesaja 53:12: "..... en voor de overtreders gebeden heeft."

In datzelfde hoofdstuk lezen we in vers 5: "Maar Hij is om onze (= om uw en mijn) overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden verbrijzeld. De straf die ons (= u en mij) de vrede aanbrengt, was op Hem"

Het waren de handen, die Petrus gered hadden (Matth 14), het waren ook de handen die de broden en de vissen vermenigvuldigd hadden. (Joh 6) Het was een van de handen die het dochtertje van Jairus bij de hand pakte, terwijl Hij riep: "Kind, sta op!" Luk 8.

Zijn doorboorde handen spreken van vergeving.

De Heere Jezus spreekt woorden van vergeving! Vandaag nog! 1 Joh 1 vers 9 zegt: "Als wij onze zonden *belijden*: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te **vergeven** en ons te reinigen

van **alle** ongerechtigheid." Maar wat was er nodig, opdat God ons zou kunnen vergeven? Dat Hij Zich aan het kruis liet slaan! 1 Petrus 2:22 zegt het zo: "Hij, Die geen zonde gedaan heeft en in Wiens mond geen bedrog gevonden is; Die, toen Hij uitgescholden werd, niet terugschold, en toen Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem Die rechtvaardig oordeelt; Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout."

Hij, mijn vele, vele zonden in Zijn lichaam gedragen... Het resultaat was dat God, "die te rein van ogen is" (verg. Habakuk1:13), Zich moest afkeren van de Heere Jezus. Het vierde kruiswoord is dan ook: "Eli, Eli, lama sabachtani? Dat betekent: Mijn God, Mijn God, waarom hebt U Mij verlaten? (Matth 27:46) **Woorden van intense eenzaamheid!**

“ **Het geeft een indruk
wat de Heere Jezus moest
ondergaan om mij en u
te kunnen vergeven.** ”

Mijn vele, vele zonden, ik maak een kleine rekensom. Stel dat ik 40 jaar ben. Dat getal vermenigvuldig ik met 365. Dan heb ik het aantal dagen, dat ik geleefd heb: 14.600 dagen. Stel dat ik 15 zonden doe per dag (bij mij zijn het er w.s. veel meer) dan heb ik het aantal zonden, dat ik gedaan heb. Dan heb ik tot nu toe 21.9000 zonden gedaan en dan tel ik niet wat er nog bij komt. Vergeeft u mij deze rekenkundige benadering, maar het is alleen om een indruk te geven, wat de Heere Jezus moest ondergaan om mij en u te kunnen vergeven. Hij, heeft mijn vele, vele zonden in Zijn lichaam gedragen.....

Wat een last is dat voor Hem geweest! "De straf die mij de vrede aanbrengt, was op Hem." Omdat Hij de straf gedragen heeft, mag ik nu vrijuit gaan.

Er is echter nog een tweede antwoord op de vraag: **Wat heeft U in Uw hand?** Dat antwoord geeft de Heere Jezus in Johannes 10:27-30: "Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en zij volgen Mij. En Ik geef hun eeuwig leven; en **zij zullen beslist niet verloren gaan in eeuwigheid** en **niemand zal ze uit Mijn hand rukken**. Mijn Vader, Die hen aan Mij gegeven heeft, is meer dan

allen, en **niemand** kan hen **uit de hand van Mijn Vader rukken**. Iken de Vader zijn één." Als de Heere Jezus zegt "niemand" dan is dat ook echt "niemand", want Hij heeft alle macht in hemel en op aarde.

De grote vraag is: Voor wie geldt dat? Voor mij en u? Voor allen, die hun zonden beleden hebben. 1 Joh 1 vers 9 zegt: "Als wij onze zonden **belijden**: Hij is getrouw en rechtvaardig om ons de zonden te **vergeven** en ons te reinigen van **alle** ongerechtigheid." Voor diegenen die daarbij de Heere Jezus aangenomen hebben. Joh. 1 vers 12 en 13 zegt: "Maar allen die **Hem aangenomen** hebben, hun heeft Hij macht gegeven kinderen van God te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven; die niet uit bloed, niet uit de wil van vlees en ook niet uit de wil van een man, maar uit God geboren zijn."

Twijfel over behouden zijn

Er zijn veel mensen, die twijfelen of ze wel behouden zijn. Ikzelf, opgegroeid in een christelijk gezin, heb grote twijfel gekend over mijn behoud. Ontelbare keren heb ik gevraagd of de Heer mij mijn zonden vergeven wilde. Totdat ik Markus 2 las, waar de Heere Jezus tegen de verlamde man zegt: "Zoon, uw zonden zijn u vergeven." Hij zei het tegen mij! Ik was die verlamde! Verlamd door twijfel. Nu, de Heere Jezus liet er geen twijfel over bestaan. Het woord van de Heer was voldoende voor deze vroegere verlamde! En voor mij en u? Mag ik u vragen, twijfelt u? Hebt u Hem aangenomen? Hebt u uw zonden **beleden**, uw schuld voor Hem toegegeven (verg. Lev 5:5)?

Als dat zo is dan:

1. heeft Hij u vergeven en gereinigd van **alle** ongerechtigheden.
2. **bent** u een kind van God, door het geloof in de Heere Jezus.

Is het Woord van de Heer voldoende voor u? Hij heeft alles gedaan wat nodig was om mij en u te redden en in veiligheid en zekerheid te brengen. Hij zei: "Het is volbracht!" Dat Woord van de Heer werd bijvoorbeeld gebruikt door dienstknechten, wanneer ze tegen hun meester zeiden dat ze de opdracht af hadden. De Heere Jezus zei: "Ik heb U verheerlijkt op de aarde. Ik heb het werk volbracht dat U Mij gegeven hebt om te doen" (Joh17:4).

Dat woord werd ook gebruikt door de priester in de tempel, wanneer hij een lam bekeek en het geen gebreken had. Hij is het volmaakte Lam van God! (Joh 1:29).

Een koopman kon dat woord zeggen tegen een schuldenaar en dat betekende dan: De schuld is volledig afbetaald. Hij heeft betaald met Zijn bloed!

Twijfelt u? Lees dan met mij de woorden uit 1 Johannes 5: 9-13:

"Als wij het getuigenis van de mensen aannemen, het getuigenis van God is groter; want dit is het getuigenis van God dat Hij van Zijn Zoon getuigd heeft. Wie gelooft in de Zoon van God, heeft het getuigenis in zichzelf; welke God niet gelooft, heeft Hem tot leugenaar gemaakt, omdat hij niet geloofd heeft het getuigenis dat God van Zijn Zoon getuigd heeft. En dit is het getuigenis, namelijk dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft; en dit leven is in Zijn Zoon. Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon van God niet heeft, heeft het leven niet. Deze dingen heb ik geschreven aan u die gelooft in de Naam van de Zoon van God, opdat u weet dat u het eeuwige leven hebt en opdat u gelooft in de Naam van de Zoon van God."

“Er staan twee getuigenissen tegenover elkaar: het getuigenis van mensen en het getuigenis van God.”

Hier staan twee getuigenissen tegenover elkaar: Het getuigenis van de mensen enerzijds, het getuigenis van God anderzijds. De vraag is, waar kiest u voor? Ik hoor het u zeggen: Het getuigenis van God natuurlijk! Goed! Dan zegt God: Als je in Mijn Zoon gelooft, heb **IK** je het eeuwige leven gegeven.

Als we de Heere Jezus aangenomen hebben, dan zegt God Zelf: "Wie de Zoon heeft, heeft het leven." In deze verzen laat God heel duidelijk zien dat Hij de mens niet in onzekerheid laat over de vraag of iemand gered is of niet. Er zijn slechts 2 mogelijkheden:

1. Het getuigenis van God **geloven**, betekent de Zoon hebben; het eeuwig leven ontvangen hebben, gereinigd zijn van alle ongerechtigheid, vergeving van zonden hebben, een eeuwige gelukkige toekomst bij Hem in het Vaderhuis.

2. Het getuigenis van God **niet geloven** betekent, Hem tot een leugenaar maken, de Zoon niet hebben, enz.

Als u het getuigenis van God gelooft, dank Hem voor de gave van Zijn Zoon, dat Hij uw zonden gedragen heeft, voor Zijn plaatsvervangend lijden en sterven, voor de vergeving van zonden.

We komen aan het eind van deze serie artikelen. Hier een volledige opsomming:

- Mozes → staf → gehoorzaamheid aan God.
- David → 5 gladde stenen → vertrouwen op God.
- De discipelen → staf → afhankelijkheid van God.
- Jongen → 5 broden en 2 vissen → afzien van eigen wensen (zelfverloochening).
- Maria → een albasten fles met zuivere narduszalf → aanbedding
- **De Heere Jezus** → wonden → vergeving
- **De Heer Jezus** → u en ik → behoud, veiligheid, zekerheid.

Gods zegen toegewenst!
A.Eysink

Als u over de artikelen van de heer Eysink verder wilt corresponderen, kan dat via alberteysink@gmail.com.

De heer Eysink is docent bij het voortgezet onderwijs

Misleiding uit het Oosten

Wat is yoga? Wat is yoga echt?

Kinderyoga, christelijke yoga, heilige yoga. Een kleine opsomming die weergeeft hoe de heidense, hindoeïstische yoga zijn plaats verovert. Is "en neemt geen deel aan de onvruchtbare werken der duisternis" (Ef 5:11) onbekend geworden? Hoe fundamenteel laat prof. Reinhard Franzke de achtergronden van de yoga zien.

Inleidende opmerking

Yoga, zo lijkt het, is een verschijnsel dat iedereen al kent. Christelijke media houden zich steeds minder bezig met yoga. Er zijn chronologisch afgebakende thema's en verschijnselen en er zijn permanente thema's die wij niet terzijde mogen leggen. Tot de laatste categorie behoren alle esoterische verschijnselen die zich wereldwijd uitbreiden. Het zijn in principe blijvende thema's waarvan de betekenis groter wordt en die de christelijke media echter meer en meer negeren. Veel nieuwe spirituele praktijken worden veelal helemaal niet meer als thema aan de orde gesteld. Dat is onverantwoord.

Steeds vaker worden christenen in alle mogelijke levenssferen buiten de eigen gemeenschap, met niet-christelijke leerstellingen en praktijken geconfronteerd, die de gelovigen van het Woord van God en van Jezus Christus weggleiden. Daarbij moeten ook christenen 'andere goden' en goddelijke wezens aanroepen en aanbidden resp. om raad en hulp vragen. Dat geldt ook en met name voor yoga.

Juist een dezer dagen werd ik meermaals door orthopeden aangemoedigd om naar yoga te gaan. Op de Duitse televisie werd yoga als 'nieuwe tak van sport' gepresenteerd. En op scholen hoort yoga al bijna tot het verplichte repertoire. Bovendien behoort yoga intussen tot bijna alle fitnessprogramma's en de gymnastiek voor ouderen en zieken. Tenslotte praktiseren veel christenen yoga, buiten en binnen de gemeente.

Tegen deze achtergrond rijst in uiterst scherpe bewoordingen de vraag: Wat is yoga? Wat is yoga echt? Kunnen en moeten gelovige christenen en hun kinderen yoga beoefenen?

Yoga-oefeningen in een kerk

I. Doelen en beloften

In het verre Oosten, zo bijv. in India, is yoga een religieuze discipline! Daar moet yoga tot een relatie en vereniging met Brahman, 'God', het goddelijke, de goden of goddelijke wezens alsook tot zelf- en godskennis, tot verlichting, verlossing en bevrijding leiden; deze yoga kan zogenaamd volkomen, gelukkig, almachtig en alwetend maken. Deze yoga kan bovennatuurlijke krachten (de 'siddhis') tot stand brengen. Tot de siddhis behoren onder andere de kunst van het vliegen, de kunst om zich onzichtbaar te maken en de kunst om in de lichamen van anderen (!) binnen te dringen. In het Westen wordt yoga als een ontspanningsmethode en/of therapie alsmede als nieuwe tak van sport 'verkoch't; in het Westen is yoga blijkbaar een universeel wonderprogramma. Met yoga is naar het heet bijna alles mogelijk. Yoga kan en moet stress bestrijden en ontspannen, innerlijke rust en innerlijke vrede brengen, 'innerlijke hulpbronnen' mobiliseren, lichamelijke en geestelijke ziekten genezen, helpen verzachten of voorkomen, de conditie bevorderen, het welzijn en de persoonlijkheid, de zelfbewustwording en de zelfverwezenlijking, het kennen van de (hogere of ware) eigenpersoon en de waarheid bevorderen en nog veel meer. Enkele yogascholen en professoren durven te beweren dat yoga hartkwalen kan doen verminderen of verdwijnen en hartoperaties overbodig maken.

II. Leersysteem en basisconcept

Naar de mening van het verre Oosten moet yoga een onbekende levensenergie (prana, kundalini)

opwekken en laten 'stromen'. Naar men beweert stroomt zij door energiekanalen, de "nadis"; zogenaamd concentreert zich deze levensenergie in de energiecentra of chakra's, die met goden (!?) verbonden zijn. In essentie is yoga een geestelijke of spirituele discipline: yoga-oefeningen moeten de geest bedwingen, controleren, beheersen, in een toestand van rust, stilte en leegte brengen, het 'denkwerk' stil zetten, de activiteit om te denken uitschakelen en de beoefenaar ervan naar een trance-achtige (zogenaamd 'hogere', 'verruimde') bewustzijnstoestand leiden. Daarvoor dient een rij van basisoefeningen en basistechnieken.

III. Basistechnieken

1. Trance-inductie

Yoga is een techniek in het inleiden in trance, een trance- en 'doorway'-techniek. Na een enkele oefening leiden de praktijken van yoga naar een staat van TRANCE, die de deur naar de onzichtbare wereld opent.

Daarvoor dienen (zoals zo vaak) ...

... een rituele setting, een speciale (rituele), rustige en eventueel geblindeerde kamer, een bijzonder (ritueel) tijdstip van de dag, kaarslicht, wierookstaafjes, meditatieve muziek, speciale (rituele) lichaamshoudingen (dodenhouding, lotuszit) en lichaamsoefeningen (de asana's); speciale rug-, been-, voet-, hand-, vinger-, tonghouding en/of stand van de ogen; het uitschakelen van de zintuiglijke waarneming; speciale ontspannings- en ademhalingstechnieken; stilte-oefeningen (denkstilte), visualiseringsoefeningen en vooral oefeningen in waarneming en concentratie, de totale concentratie van aandacht op een enkel 'punt'. Kortom, men moet niets zien, niets horen, niets zeggen ('drie-apen-techniek'), niets willen en niets denken.

Men moet zich op een rustige plaats terugtrekken, gemakkelijk, rechtop/kaarsrecht zitten of staan; de ogen sluiten; (het ritme van) de ademhaling controleren; de handpalmen ten hemel openen, met de vingers een cirkel maken (mudra's); de tong tegen het harde verhemelte leggen; mantra's (zoals bijv. de lettergreep OM) reciteren; voorstellingen voor het innerlijke of geestelijke oog visualiseren. Men moet de spieren strekken of stretchen, in afwisseling aan- en ontspannen.

De typische uit Oosterse religies stammende houding

Men moet verschillende ademhalingstechnieken oefenen: de neus-, de wissel-, de volle-, de diepte-, de buik-, de middenrif-, de klinker-, de zucht- of ha-ademhaling. Men moet diep en langzaam ademhalen, diep in de longen, diep in de buik, de adem inhouden, zo lang of langzaam mogelijk uitademen, het ademvolume en de longcapaciteit verhogen. Men moet zich volledig en compleet concentreren: op de oefeningen, op de bewegingsmechanismen, op een zintuigprikkel (toon, klank, reuk, geur), op de ademhaling, op spiergroepen, op lichaamsdelen, op een kaarsvlam, op een uiterlijke of innerlijke voorstelling (visualisering), op een symbool, op een godheid, op het beeld van een godheid, op een mantra (OM), op een chakra, op een yantra: men moet leren beelden voor het innerlijke of geestelijke oog te zien: dieren, ademtochten, energiestromen, energiekanalen, chakra's, kleuren, vormen, symbolen visualiseren en men moet 'energieën', 'energiestromen', in het lichaam gewaarworden of zelfs sturen.

Tot yoga behoren verder imitatie- en identificatieoefeningen, draai-, rek- en strekoefeningen, evenwichts- en balansoefeningen, oefeningen die met de aarde verbinden en oefeningen om te reciteren. Men moet bijv. andere dingen nabootsen (cobra, boom, ploeg), zich met iets identificeren en daarbij één worden met het object van meditatie; men moet de spieren rekken en strekken, de wervelkolom draaien, buigen, krommen, het evenwicht houden en zich daarbij geheel op het evenwicht concentreren, zich met 'moeder

aarde' verbinden ('aarden'), goddelijke wezens aanbidden (zonnegod) en aanroepen (OM), toverformules of eindeloos onzin herhalen: ik ben Brahman: ik ben god.

“ **Men moet goddelijke wezens aanroepen en toverformules herhalen: ik ben Brahman: ik ben god.** ”

In het bijzonder valt de oogtechniek bij yoga te vermelden. Daarbij moeten de ogen in een cirkel ronddraaien of de blik moet op het puntje van de neus of op de neuswortel of op het punt tussen de wenkbrauwen gericht worden. De oogtechnieken zijn een centrale religieuze techniek van het hindoeïsme en sikhisme; ze kan en moeten de deur naar het hiernamaals resp. naar 'God' openen.

Tot de yoga behoren tenslotte speciale manieren van voeding en (afkeurenswaardige) reinigingsrituelen.

2. Paranormale en magische praktijk

Yoga is een paranormale en magische praktijk. Yoga kan bovennatuurlijke gaven en verschijnselen te voorschijn halen zoals: ongevoeligheid voor pijn, onschendbaarheid en magische wonder- of toverkrachten. Volgens A. Crowley is yoga een magische discipline: 'De werkwijzen van yoga zijn voor het succes in de magie juist van levensbelang.' ("Yoga", blz. 155). Zelfs de argeloos lijkende mudra's zijn in waarheid magische of occulte gebaren die telkens specifieke geesten aanroepen; de mantra's zijn in waarheid toverformules en smeebeden aan goden en goddelijke wezens; de tongtechniek (tong tegen het verhemelte) komt in vele magische en occulte tradities voor. Bepaalde mudra's worden steeds vaker door bekende politici en nieuwslezers op de televisie gedemonstreerd.

3. Astralprojectie

Yoga-oefeningen kunnen buitenlichamelijke reizen van de ziel en buitenlichamelijke ervaringen inleiden.

De speciale houding plus het yin yangsymbool

IV. Kritiek

1. Yoga is in feite een hypnosetechniek. Vroeger of later leiden de oefeningen naar een staat van TRANCE.
2. Yoga is in werkelijkheid een spirituele en religieuze praktijk. In een staat van TRANCE opent zich de deur naar onzichtbare werelden en machten, die in sommige gevallen bovennatuurlijke gaven en krachten geven. Alle yogatechnieken hebben altijd dezelfde spirituele uitwerking los van het feit in welke context ze verpakt of verstopt zijn.
3. Yoga is in werkelijkheid een magische praktijk. Vroeger of later draagt yoga bovennatuurlijke gaven en krachten over.
4. Yoga is bij gelegenheid een medisch-therapeutische praktijk met een magisch en spiritueel karakter, die zowel in de alternatieve als ook (steeds vaker) in de medische wetenschap toepassing vindt.
5. Yoga is niet ongevaarlijk. Yoga kan het lichamelijke, het psychische en het geestelijk welzijn beïnvloeden; yoga kan de geest verwarren, zoals de meeste yogateksten en vooral de totaal verwarde yogasoetra's van Pantajali bewijzen.
6. Yoga heeft een antichristelijk en occult karakter; yoga zondigt tegen het christelijk geloof en het Woord Gods. Yoga is een religieuze heilsleer met een antichristelijk karakter. Yogateksten leren dat de mens zichzelf kan verlossen door de passende yoga-oefeningen en de voordrachten (mantra's), die Indische goden aanroepen. Vanuit de Bijbel gezien openen yoga-oefeningen de deur naar het rijk en de machten der duisternis, waarvan de overste de slang is. Niet toevallig noemen yogi's de krachten die ze willen mobiliseren, slangenkracht (of kundalini)!
7. Onder dwang of groepsdruk, zo bijv. in het onderwijs op school, bij het kuren, bij het revalideren of in de gezondheidszorg zijn yoga-oefeningen een moreel verwerpelijke vorm van religieuze indoctrinatie en antichristelijke bekering (onder dwang).

8. Yoga is in strijd met het recht en ongrondwettig, als en in zoverre het aan de betrokkenen wordt opgelegd zonder uitvoerige informatie over de herkomst en het karakter ervan. Op school is yoga strijdig met het verbod op hypnose, het verbod op therapie en genezen en met het grondrecht op godsdienstvrijheid.
9. Yoga is een transpersonele en transformatieve praktijk. Yoga, meditatie en alle andere praktijken van new age beogen een spirituele transformatie (= verandering) van het individu en de maatschappij. Zoals alle newage-technieken wil yoga een 'nieuwe mens' creëren, die zich door onzichtbare geestelijke machten laat inspireren, leiden en verleiden. Yoga moet de spiritualiteit van het christendom vervangen door de religieuze onderwijzingen en praktijken van het verre Oosten en de beoefenaars ervan in een nauw contact brengen met de geestelijke wereld. De Bijbel verbiedt deze contacten, omdat ze van God weg en naar de goddelijke tegenstrever leiden.

ONTHOUD

Yoga is een spirituele en religieuze praktijk. Na enige oefening leidt yoga naar een staat van TRANCE die de deur opent naar spirituele werelden en machten.

V. Advies

Vermijdt u de bovengenoemde oefeningen en praktijken van yoga, ook als ze nog zo onschuldig lijken, zoals bijv. de lichaams-oefeningen van de hathayoga, de moedra's als ook de steeds geliefder wordende evenwichts- en balanceeroefeningen (op hoge koorden onder de naam 'Tree Trecking').

Schakelt u bij de oefeningen nooit de zintuiglijke waarneming en/of het verstand uit; let u erop dat uw gedachten nog steeds kunnen rondwalen en niet op één enkel 'punt' gefixeerd zijn; roept u nooit Indische goden aan, terwijl zij zogenaamd zinloze mantra's herhalen (bijv. de lettergreep OM), tenzij u zich bewust aan een religie van het verre Oosten zou willen wijden. Laat u zich niet wijsmaken dat u verkeerd ('te oppervlakkig') zou ademhalen, dat u onder andere uw geest leeg zou moeten maken.

Voorzichtigheid geboden bij de keuze van spirituele paden!

Als u een reis boekt, een auto koopt, een behandeling i.v.m. ziekte verwacht dan stelt u zich doorgaans van tevoren op de hoogte van het doel en de weg, van kosten en prestaties, van risico's en bijwerkingen. Dat zou u ook bij spirituele beslissingen moeten doen. Er zijn verschillende doelen, wegen, waardebegrippen en risico's. Leest u alles over de verschillende yogamethoden en – praktijken, voordat u een weg kiest en een cursus bezoekt. Vraagt u zich af, waarheen deze wegen tenslotte leiden, welke twijfelachtige, perverse en mensenverachtende methoden en praktijken er in geheime teksten en ritualen schuilgaan.

“Laat u zich niet verblinden en verleiden. Volg u geen pad dat u op een dwaalspoor brengt.”

Laat u zich niet verblinden en verleiden. Volg u geen pad dat u op een dwaalspoor brengt; gaat u nooit in een trein zitten die in de verkeerde richting rijdt!

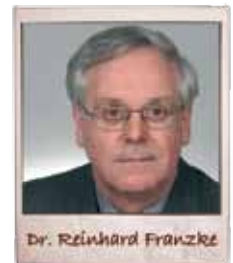
V. Literatuur om in te verdiepen

Franzke, R.; Meditation und Yoga. Hannover 2003 (in dit tijdschrift besproken). ■

Prof. dr. R. Franzke

Vertaling: drs. T.B. van der Zalm

Dr. Reinhard Franzke is hoogleraar pedagogiek en wetenschappelijk onderwijs-onderzoeker in Hannover. Zijn website is www.Faith-Center-Hannover.de. Zijn publicaties staan op www.alpha-press.de.

Een standaardwerk van prof. Franzke, waarin o.a. de yoga besproken wordt, 440 blz. €19,80

Kort nieuws

➤ ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op woensdag 12 juni 2013 vindt de jaarlijkse algemene ledenvergadering in het EH-gebouw plaats. EH: Drentsestraat 1, 3812 EH Amersfoort, aanvang: 19.00 uur. De agenda en het jaaroverzicht worden met het magazine meegezonden. ■

➤ DRIE LEZINGEN OP EEN BIJeenKOMST VAN BIJBEL & ONDERWIJS

Op woensdag 12 juni 2013, 's avonds om 20.00 uur, spreken in het EH-gebouw, Drentsestraat 1, 3812 EH Amersfoort, drie personen over drie verschillende onderwerpen:

01. **Drs. J.H. Hoekstra** is auteur van boeken en artikelen. Voor B&O schreef hij *Motivationale Remedial Teaching (MRT)*, *Focussen in het onderwijs* en over morele vorming. Hij is in opdracht van het bestuur bezig met het doornemen van de achtergronden van de sociale vaardigheidstraining **Kanjertraining** die zowel in het onderwijs als in kerken gebruikt wordt. Hij geeft zijn bevindingen door.

02. **Dr. J.J. Bakker**, docent aan de CHE, verneemt van basisscholen dat leerlingen steeds meer experimenteren met het occulte. Hij geeft weer hoe hij samen met de leerkrachten de leerlingen digitaal (internet) probeert te maken.

03. **De heer E. Vink**, hoofd educatie bij stichting Christenen voor Israël, verzorgt al ruim tien jaar presentaties op scholen over Israël. Het onderwijs over Israël staat onder druk. Behandeling van het Jodendom wordt steeds minder relevant gevonden, het onderwerp Israël is te politiek gevoelig. Zelfs de behandeling van de Holocaust komt op sommige scholen niet meer aan de orde i.v.m. de negatieve reacties die dit teweeg kan brengen. Dit alles roept de vraag op: **Is er nog wel ruimte voor Israël in het onderwijs?** Aan de hand van eigen ervaringen zal Eric Vink deze vraag beantwoorden. Voor B&O schreef hij het artikel *Israël van de kaart geveegd*.

Elke lezing zal zo'n 20 minuten duren. Na afloop is de mogelijkheid om vragen te stellen. U wordt hartelijk uitgenodigd! ■

➤ WAT EEN GEBAAAR EN WAT EEN VOORBEELD!

Het kantoor ontving een brief die het bestuur trof. De inhoud (verkort) is:

Geachte medewerkers van Bijbel & Onderwijs,

In het verleden ben ik lid van uw vereniging geweest. Intussen ben ik verhuisd. Door allerlei omstandigheden is het er niet van gekomen om u een adreswijziging te sturen of mijn lidmaatschap op te zeggen. Daarvoor bied ik u mijn verontschuldiging aan. Graag wil ik in elk geval de contributie over 10 jaar voldoen. Binnenkort wil ik € 150,- op uw girorekening overmaken. Kunt u mij daarvoor het juiste rekeningnummer laten weten?

Bij voorbaat dank.

Met een hartelijke groet,

Naam en adres bij het bestuur bekend. ■

➤ EVANGELISCHE SCHOOL DEVENTER

In 2010 stond in het magazine een interview met mevr. Elly Wehrmeyer - toen voorzitter van het bestuur - over een in 2011 te starten evangelische school in de bekende stad aan de IJssel. De vraag in 2013 is hoe de school er nu voorstaat. De redactie ontving van de directeur, mevr. Renate de Jong, een positief beeld.

"Momenteel bestaat het team uit 8 leerkrachten, 1 directeur en 1 onderwijsassistent. Na de zomervakantie van 2013 komen daar twee leerkrachten bij. We hebben nu 170 leerlingen, volgend schooljaar starten we met 190/195 leerlingen en aan het einde van schooljaar 2013/2014 halen we al de oprichtingsnorm van 208 leerlingen. Dit is al binnen 3 jaar na de start van de school! Een unicum in Nederland! Veel christenen vinden het dus echt belangrijk dat hun kind(eren) Bijbelgetrouw onderwijs krijgen en naar een school gaan waar alle personeelsleden een levend geloof hebben. We hebben goede contacten met de diverse kerken in Deventer, maar vallen niet onder een kerk. De helft van onze populatie is evangelisch, de andere helft bezoekt een kerk van gereformeerde denominatie."

Geen wonder dat mevr. De Jong opmerkt: "We voelen ons enorm gezegend en zijn dankbaar met de enorme groei van onze school." ■

> WEERWOLVEN VAN WAKKERDAM

Wat moet je denken van dit spel dat op de jeugd aantrekkingskracht heeft? Een ouder e-mailde: "Ik ben eens gaan googelen. Het spel gaat over liegen, bedrog, weerwolven, heksen en zieners, enz. Dat zijn nu niet de dingen waarvan ik denk dat een christelijke school zich daarmee bezig moet houden." Inderdaad, goed verwoord. Op www.8weekly.nl en op www.bol.com/nl/p/weerwolven staat een omschrijving van dit spel. De uitgever is 999games. Opmerkelijk. Ook het toegepaste rollenspel is discutabel. Kortom het spel is niet onschuldig. ■

> DE DRAAK

Dit afschuwelijke beest wordt in de Bijbel negatief afgetekend. In de duivelse drie-eenheid heeft de draak de eerste plaats: De draak, het beest en de valse profeet. Op 't ogenblik zijn er o.a. allerlei shampoo's en gels die bij rituals.com verkrijgbaar zijn. Lees eens wat op een folder wordt vermeld: *Volgens de Japanse mythologie is de draak niet een gevreesd, maar een uiterst gerespecteerd wezen dat symbool staat voor moed, kracht en geluk. De mythische draken werden gezien als krachtige watergoden die in de meren naast tempels woonde. Ze konden niet alleen vuur, maar ook water produceren. De energie van water en vuur zijn samengebracht in dit speciale ritueel dat je lichaam laat ontwaken en een ongetemde kracht zal geven!* Diverse producten hebben namen uit de oosterse religies gekregen, zoals ayurveda en tao. ■

> SEKSUELE VOORLICHTING

Een ouder berichtte per e-mail dat basisscholen verplicht zijn om in groep 8 seksuele voorlichting te geven. Ze vindt het van groot belang wat leerlingen niet alleen horen, maar ook zien.

Het beeldmateriaal over dat tere onderwerp van School-tv en BNN is uit een verkeerde bron en dat dus als zodanig "vlees en geest bezoe-delt". (2 Cor 7:1) Hoe gemakkelijk kunnen leerkrachten dat materiaal laten zien. Zij hebben het immers al zo druk.

De terecht verontruste ouder vraagt naar geschikt lesmateriaal. De methode voor seksuele voorlichting, "Wonderlijk gemaakt", stelt het onderwerp op fijnzinnige wijze aan de orde. Ook de brochure "Het grote verschil" die overigens vernoemde ouder aan diverse mensen geeft, is een aanrader. De brochure is bij B&O verkrijgbaar. ■

> DE MATRIXMETHODE

Het begin van het artikel over deze methode op de site van B&O luidt: "Wat hebben veel kinderen en daarmee hun ouders last van leer- en gedragsproblemen. Het lijkt alsof het jaarlijks erger wordt. Wat doe je dan? Gebruik de Matrixmethode. Het klinkt dan zo geweldig, zowel voor kind, ouders als leerkrachten. Eén methode die helpt om alle voorkomende problemen en beperkingen bij kinderen te laten verdwijnen. Sterker nog: al deze leer- en gedragsproblemen zijn volgens deze methode te voorkomen! Is dat zo? Laten we eens kijken of de methode Bijbels verantwoord is." Gelijk daarna wordt al genoeg vermeld, zodat je deze bron kunt afkeuren.

"De Matrixmethode – ontwikkeld door Ingrid Stoop – zegt een manier van coaching te zijn, waarbij gebruik wordt gemaakt van technieken uit het NLP (neurolinguïstisch programmeren)." Aan het eind van het vernoemde artikel staat:

"Uit het voorgaande blijkt dat de werkwijze van NLP en de Matrixmethode hetzelfde is. Er worden reparaties in het verleden uitgevoerd, waardoor de problemen verdwijnen. En...het werkt. De methode vindt toepassing in het brede spectrum van het onderwijs: van openbaar tot reformatorisch. Uit welke bron je ook put, de methode is niet onschuldig. De deur naar de "verborgen wereld" wordt geopend." ■

> KANJERTRAINING

Op 't ogenblik wordt deze sociale vaardigheidstraining binnen het onderwijs en in kerken allerwege gebruikt. De expliciete vraag is of je als christelijke school of als kerk zo'n training die niet op het Bijbels mensbeeld gestoeld is, kunt aanvaarden. B&O probeert het in kaart te brengen. Als uw zoon of dochter met deze training te maken heeft gehad, stelt het bestuur het op prijs wat uw ervaringen zijn. Geeft u ze a.u.b. door: info@bijbelonderwijs.nl.

> TREFFEND

Wat is het raak hoe een leerkracht een training onder woorden brengt! Zo ontving het kantoor de volgende karakterisering van de Rots & Water training: *Sommige elementen van de training hebben iets weg van oosterse religie en spiritualiteit. Zo leren de leerlingen stevig te staan (ook wel 'gronden' genoemd), hun adem terug te brengen naar hun 'centrum', maar ook hoor ik woorden voorbijkomen als 'gedachtekracht' of 'mentale kracht'.*

Wat treffend! ■

► CHALLENGER TO DAY

Je kijkt naar dit programma van de KRO en je ziet tot je grote verbazing dat de groep die op het tv-scherm te zien is, het duivelsteken maakt. Opmerkelijk dat de programmaleiding er een andere duiding aangeeft, maar ondertussen wordt het bekende teken wel getoond.

Geen wonder dat een ouder er afwijzend op reageert. Het totale beeld van dit programma geeft een niet onschuldig geheel. Onthoudt u van alle soort van kwaad (1 Thess 5:22). ■

► COMMUNISTISCH CHINA HEEFT EEN DERDE VAN EEN MILJARD BABY'S VERMOORD

Nazi-Duitsland vermoordde zes miljoen Joden en minstens vijf miljoen zigeuners, Polen, Wit-Russen, Oekraïeners, Russen, Fransen, Nederlanders, Grieken, Serven, enz. Stalin vermoordde 20 miljoen en Mao 40 miljoen mensen, maar vergeleken met de moderne communistische Chinese staat waren Hitler, Stalin en Mao slechts 'lichtgewicht' moordenaars.

Terwijl het een lange neus maakt tegen de almachtige God, de Auteur van het leven, die heeft geboden "Gij zult niet doden", heeft China 336 miljoen baby's geaborteerd sinds de "één-kind" politiek van kracht werd in 1971. Dat is een derde van een MILJARD kinderen die in de baarmoeder gedood zijn en dan zijn de kinderen die buiten de baarmoeder gedood zijn, niet meegeteld.

Er zijn veel meer meisjesbaby's gedood dan jongens, waardoor er nu een tekort is aan echtgenotes voor Chinese mannen die willen trouwen. ■

Bron: *Friday Church News Notes*, 5 april 2013, www.wayoflife.org.

► GAMEN HELPT BIJ DYSLEXIE

Dat was de kop boven een kort artikel in het blad *Onze Taal*, 4/2013. Het artikel:

"Het spelen van actiegames op een spelcomputer leidt tot spectaculaire verbeteringen bij tienjarige kinderen met dyslexie, zo blijkt uit onderzoek van Italiaanse neurowetenschappers. Negen dagen tachtig minuten per dag gamen, leidt al tot een verbetering van de leesvaardigheid, schrijven de onderzoekers in het wetenschappelijke tijdschrift *Current Biology*."

De onderzochte kinderen gingen sneller lezen, zonder dat dit leidde tot meer leesfouten. De onderzoekers noemen actiegames "een nieuwe, snelle en leuke behandeling van dyslexie".

Het onderzoek is overigens niet onomstreden. Het borduurt voort op studies die suggereren dat dyslexie wordt veroorzaakt door problemen bij het verdelen van aandacht bij het kijken. Maar volgens bijvoorbeeld Peter Haselmann van de Radboud Universiteit Nijmegen speelt er bij dyslexie wel meer dan alleen die aandachtsproblemen. Hij vraagt zich in de *Volkskrant* af of de resultaten van het Italiaanse onderzoek niet een toevalstreffer zijn." ■

Colofon

B&O Magazine

Uitgave: vereniging Bijbel & Onderwijs
16e jaargang, nr. 2, mei 2013.
Periodiek voor leden en donateurs van de vereniging Bijbel & Onderwijs. Dit Magazine verschijnt vier keer per jaar.

Bestuur

J. Hak, E. Ligtenberg, J. Oudshoorn,
R. Plattèl, L. Snijder, C. Vollaard

Bureau (kantoor)

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183-449793

Openingstijden

Dinsdag- en donderdagmiddag
van 13.00-16.00 uur

Redactie

Bestuur

Aan dit nummer werkten mee

L. Doorduyn, A. Eysink, prof. dr. R. Franzke,
dr. E. Mackay, S. Woudstra.
Vertalingen: mevr. S. van Dijk.

Redactie- en correspondentieadres

Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183-449793
E-mail: info@bijbelonderwijs.nl;
secretaris@bijbelonderwijs.nl
Internet: www.bijbelonderwijs.nl

Lidmaatschap en opzegging

Het lidmaatschap van de vereniging
Bijbel & Onderwijs bedraagt €15,- en
loopt van 1 januari t/m 31 december.

**Opzegging dient plaats te vinden
vóór 1 december.** ING: 824575

Vormgeving en druk

WoodyDesign, Veenendaal

**Overname van artikelen is alleen
toestaan met toestemming van
de redactie.**

Testament

Wilt u onze vereniging testamentair
gedenken? De ten naamstelling dient
te luiden: Vereniging Bijbel & Onder-
wijs te Giessen. De vereniging bezit
rechtsgeldigheid en is ingeschreven
bij de Kamer van Koophandel, dossier-
nummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

